

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kokemuksia kasvintarkastajan arjesta

Kim Tilli

tarkastaja

Kasvinterveysvuoden tiedotustilaisuus

22.1.2020

Kasvintarkastuksen valvontajärjestelmä

Viranomaiset:

MMM

- Lainsäädännön laatiminen
- Yleinen ohjaus ja valvonta
- Pääosa kansainvälisistä asioista

Ruokavirasto

- Säädösten valvonta
- Valvonnan järjestäminen

ELY-keskukset

- Apuna Ruokaviraston tekemässä valvonnassa

Tulli

- Mm. matkustajavalvonta, hedelmien ja vihannesten tuonti

KANSAINVÄLINEN
KASVINTERVEYSVUOSI
2020

Tavoitteena on

- Kasvintarkastuksen valvontajärjestelmän tarkoituksena on
 - estää kasvintuhoojien maahantulo
 - estää tuhoojien leviäminen ympäristöön ja päätyminen tuotantoon
 - estää heikkolaatuisen taimiaineiston kauppaaminen
- Turvata
 - kasvintuotanto
 - turvalliset kasvituotteet kuluttajille

KANSAINVÄLINEN
KASVINTERVEYSVUOSI
2020

Kokemuksia kasvintarkastajan arjesta

- Vuosittain annetaan kieltoja ja päätöksiä kasvintuhoojien ym. vuoksi

Maahantuontikiellot 2019:

- 2 siemenerää puuttuvien kasvinterveystodistusten vuoksi
- 8 erää sahatavaraa, purua tai haketta syynä kasvinterveystodistuksen allekirjoitus puuttuu, vaaditut lausekkeet puuttuvat tai virheelliset, todistus vanhentunut, eläviä kuoriaisia
- 1 erä tynnyreitä puuttuvien kasvinterveystodistusten vuoksi
- Puista pakkausmateriaalia; 6 erää pakollisten käsittelymerkin-
töjen vuoksi ja 6 erää elävien ankerosten tai hyönteisten vuoksi

KANSAINVÄLINEN
KASVINTERVEYSVUOSI

2020

Kokemuksia kasvintarkastajan arjesta

Markkinointikiellot 2019:

- 48 päätöstä alppiruusuista versopoltteen vuoksi
- 2 päätöstä kuunliljalle X-viruksen vuoksi
- 2 päätöstä ruukkukasveille ansarijauhiaisten vuoksi
- 1 päätös pionille Rattle viruksen vuoksi
- 1 päätös hedelmäpuille heikon laadun vuoksi

Kokemuksia kasvintarkastajan arjesta

Markkinointikiellot puiselle pakkasmateriaalille 2019:

- 9 päätöstä elävien sukkulamatojen vuoksi
- 4 päätöstä ISPM 15 kuumennuskäsittelyn merkinnän puuttuessa

Torjuntapäätökset tuotannossa 2019:

- Mukana eivät ole vanhemmat edelleen voimassa olevat päätökset, kuten Vantaan Kolohongan aasianrunkojääräesiintymä
- Perunalla keltaperuna-ankeroinen (*Globodera rostochiensis*), 30 kpl
- Perunalla vaalea rengasmätä (*Clavibacter michiganensis* subsp. *Sepedonicus*), 4 kpl

Valvonnan onnistuminen edellyttää

- tuhoajatilanteen seuraamista kansainvälisesti
- maahantuonnin ja viennin valvontaa
- markkinoinnin valvontaa
- tuotannon ja luonnonympäristön kartoituksia
- yhteistyötä toimijoiden kanssa
- valmiussuunnittelu ja -harjoitukset

Jotta

- tuhoajat havaittaisiin mahdollisimman nopeasti ja
- niitä löydettyä voisi tehdä nopeita ja tehokkaita torjuntatoimenpiteitä

Kasvintarkastajan perinteinen tehtävä

- Valvonnat ja kartoitukset tehdään fyysisesti kasveja ja kasvituotteita tarkastaen
- Viljelmillä, sahoilla, viheralueilla, tukku- ja vähittäismyynnissä, rajoilla...
- Tavoitteena löytää kasvintuhoojat, mikäli niitä esiintyy
- Karanteeni- tai taimiaineistotuhoojia todettaessa määrätään maahantuonti- tai markkinointikieltoja tai määrätään torjuntatoimia
- Usein toimijat ovat jopa odottaneet tarkastajan saapumista selvittämään, onko tuotannossa tuhoojaongelmia

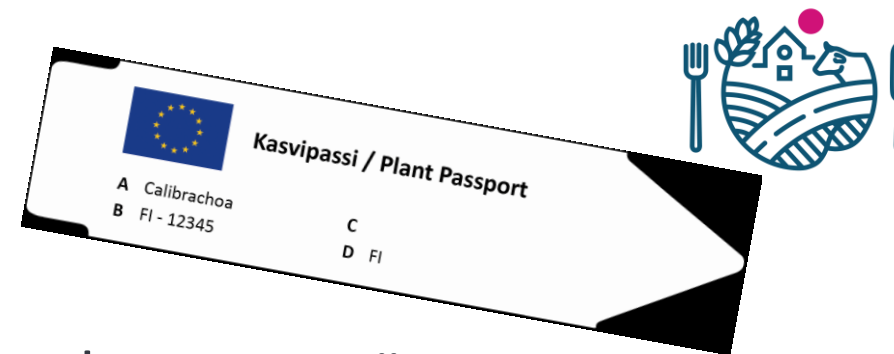

Kasvintarkastajan uusi tehtävä

- Vastuu kasvien tarkastamisesta siirtyy toimijoille eli tuottajille ja markkinoijille – **OMAVALVONTA**
- Eli toimijoiden on itse selvitettävä tarkastuksin, onko tuote kelvollinen myyntiin ja siirrettäväksi tuotantoon
- Tuhoojia todetessaan toimijan on itse otettava näytteitä ja tarvittaessa tehtävä takaisin veto markkinoilta
- Kasvintarkastaja valvoo omavalvonnan toteutumista
- Kasvintarkastajan tehtävä on myös valmentaa ja opastaa toimijoita toimimaan uusien säädösten edellyttämällä tavalla
- Pääpaino on tehdä omavalvonnan tarkastuksia toimijoilla, jotka myöntävät kasvipsejät tai leimaavat puisia pakkauksia ISPM 15 –merkein

Kasvintarkastajan uusi tehtävä...

- Kasvipassi on (tarra)merkintä kasvissa tai sen pakkauksessa, että se on tuotettu valvotusti ja on vapaa karanteenituhoojista
 - Ilman kasvipassia ei kasveja saa myydä jälleenmyyjille
- ISPM 15 on standardi (IPPC) puutavaran lämpökäsittelystä ja leimauksesta
 - Kuormalavaa yms. pakkausta ei saa käyttää viennissä ilman tätä merkintää
- Kasvintarkastuksen tehtävänä on myös lisätä tietämystä ja ymmärrystä kasvinterveyden merkityksestä
 - Lehtikirjoitukset, tiedotteet
 - Luennot oppilaitoksissa
 - Koulutukset toimijoille
 - Kasvinterveysvuoden 2020 messut ja muut tapahtumat

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Kiitos

Kim Tilli

kim.tilli@ruokavirasto.fi

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

KANSAINVÄLINEN
KASVINTERVEYSVUOSI
2020

Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous on Suomen aloitteesta julistanut vuoden 2020 kansainväliseksi kasviterveysvuodeksi.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

